

Prof. dr. sc. Ružica Lešić (Osijek, 9. siječnja 1928. - Zagreb, 20. prosinca 2022.)

Borošić, Josip

Source / Izvornik: **Agronomski glasnik : Glasilo Hrvatskog agronomskog društva, 2022, 84, 327 - 330**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:204:934057>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Agriculture University of Zagreb](#)

Prof. dr. sc. Ružica Lešić
(Osijek, 9. siječnja 1928. – Zagreb, 20. prosinca 2022.)

Ožalošćeni smo jer je preminula dr. sc. Ružica Lešić, sveučilišna profesorica Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Napustila nas je draga i plemenita osoba koja je odgojila i obrazovala generacije studenata i savjetima pomogla velikom broju uzgojivača povrća.

Njeni roditelji, otac službenik i majka učiteljica, bili su iz Bošnjaka kraj Županje. Često je isticala roditeljsko rodno mjesto i djetinjstvo koje je tamo provodila. U Zagrebu je završila gimnaziju 1947. pa je upisala Poljoprivredno-šumarski fakultet (Poljoprivredni fakultet od 1959., Fakultet poljoprivrednih znanosti od 1978., Agronomski fakultet od 1992.). Doktorirala 1964. obranivši tezu *Neka biološka i gospodarska svojstva graška (Pisum sativum L.) u procesu dozrijevanja*.

Kratko je radila u Zavodu za vrtlarstvo Poljoprivredno-šumarskoga fakulteta, od 1952. do 1954. na Poljoprivrednom dobru Božjakovina, potom u Zavodu za ratarstvo u Botincu. Od 1960. asistentica je u Zavodu za vrtlarstvo Poljoprivrednoga fakulteta, docentica od 1970., izvanredna profesorica od 1975. i redovita od 1981. do umirovljenja 1993. Uz druge dužnosti na Fakultetu, bila je predstojnica Zavoda za povrćarstvo 1978. i 1979. te od 1983. do 1993.

Tijekom nastavnog rada organizirala je vježbe i praktični rad studenata, kao i izradu diplomskih radova na pokušalištu Zavoda za vrtlarstvo, od 1978. Zavoda za povrćarstvo. Posebice se brinula za održavanje „studentskog sortimenta“, žive zbirke vrsta i sorti povrća u vrtu Zavoda. Razvojem fakultetskih studija i discipline Povrćarstvo, na dodiplomskom studiju bila je nositeljica kolegija Osnove povrćarstva, Povrćarstvo, Uzgoj u zaštićenom prostoru, Sjemenarstvo povrća. Izradila je opsežnu zbirku diapozitiva za potrebe nastave iz povrćarstva. Osvremenila je knjižnicu Zavoda za vrtlarstvo, odnosno Zavoda za povrćarstvo, nabavljajući novije knjige i časopise, posebice

engleskog i njemačkog govornog područja. U časopisima je uvela sustav signiranja radova iz discipline povrćarstvo i prijenos njihovih bibliografskih podataka na kartice kako bi lakše bili dostupni studentima i postdiplomandima. Bila je voditeljica nekoliko desetaka diplomskih radova. Predavala je i na Poljoprivrednom fakultetu u Sarajevu te na visokim učilištima u Mostaru i Banjoj Luci.

Na poslijediplomskom studiju za znanstveno usavršavanje – *Povrćarstvo* – predavala je kolegije Specijalno povrćarstvo (kasnije Povrtne kulture) i Izabrana poglavlja iz općeg povrćarstva, a bila je i voditeljica tog studija. Predavala je na poslijediplomskim studijima *Vrtlarstvo* u Splitu (kolegij Povrćarstvo) i *Bilinogojstvo* na Agronomskom fakultetu (kolegiji Biološki i ekološki čimbenici uzgoja povrća, Znanstvene spoznaje u sjemenarstvu povrća, Organsko-biološki uzgoj povrća). Bila je voditeljica 19 magistarskih radova i 7 doktorskih disertacija. Osim u Zagrebu, bila je član povjerenstava za ocjenu i obranu disertacija u Novom Sadu, Beogradu i Skoplju.

Ružica Lešić provela je godinu dana na specijalizaciji u SAD-u usavršavajući se u uzgoju, genetici i ishrani povrća (1962.–63.). Boravila je na kraćim studijskim putovanjima s kojih nam je uvijek donosila novosti o uzgoju povrća (micelij jestive gljive *Stropharia rugosoannulata* iz Čehoslovačke, metoda predklijavanja sjemena i odstranjenja nekljivih i sjemenki slabije energije klijanja iz Engleske, metoda zračenja povrća u postupku dorade za skladištenje iz Izraela).

Profesorica Lešić ponajviše se bavila fiziologijom rasta, rodnosti i zrenja povrća te tehnologijom uzgoja za tržište u svježem stanju (grah, kupusnjače, češnjak) i za konzerviranje (grašak, krastavci, cikla). Bila je vodeći stručnjak za proizvodnju graška za konzerviranje u SFRJ. U nas je uvela primjenu toplinskih jedinica za planiranje dinamike sjetve sorti graška za kontinuiranu mehaniziranu berbu. Istraživala je introdukciju vrsta i sorti povrća i mogućnost njihova uzgoja u našim ekološkim uvjetima. Suradivala je s više tvrtki proizvođača povrća, a ponajviše u proizvodnji povrća za konzerviranje i preradu (Podravka Koprivnica) te u proizvodnji povrća za tržište u svježem stanju (PK Zadar, PIK Neretva Opuzen). Za dugogodišnju uspješnu suradnju dobila je priznanja od Podravke iz Koprivnice i PK Zadra, a za nesebičnu pomoć u znanstveno-istraživačkom radu i znanstvenom napredovanju mladih kadrova od Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša iz Splita.

Izradila je ili sudjelovala u izradi više projekata i studija: o uzgoju i preradi povrća za potrebe države Alžir, o proizvodnji povrća za šire područje Zagreba 1976., o uzgoju niskoga graha zrnaša na brdsko-planinskom području za potrebe državnih robnih zaliha 1980., o unapređenju proizvodnje povrća na području Siska 1986., o razvoju povrćarstva na području općina sjeverne Dalmacije u Zadru 1987., o tehnologiji uzgoja povrća za potrebe tvornice dječje hrane na području općine Glina 1989., o novijim tehnologijama u proizvodnji presadnica povrća Zagreb 1990.

Sudjelovala je na međunarodnim skupovima, organizirala i sudjelovala na više domaćih. Kao autor ili suautor radove je objavila u zbornicima skupova u Zagrebu (1970., 1995., 1998., 2003.), u Ljubljani (1977.), u Zadru (1980., 1984.), u Novom Sadu (1983.), u Splitu (1986.), u Cavtatu (1988.), u Ohridu (1990.), u Skoplju (1994.), u Puli (1995.-97.), u Opatiji (1995., 1999.-2000.). Njezini znanstveni radovi objavljeni su u časopisima *Agronomski glasnik* (1960., 1963., 1974., 1979.-80., 1983.-84., 1987., 1990., 1998., 2000., 2006.-07.), *Savremena poljoprivreda* (Novi Sad 1960., 1965.-67.), *Poljoprivredna znanstvena smotra* (1966., 1976., 1998., 2000.), *Acta horticulturae* (1973., 1975.), *Acta botanica Croatica* (1976.), *Podravka* (1986., 1990.), *Semenarstvo* (Beograd 1987.), *Glasnik zaštite bilja* (1994.), *Poljoprivredne aktualnosti* (1994.) te *Sjemenarstvo* (1998.).

Suautorica je knjige priručnika *Povrće iz vlastitog vrta* (Zagreb 1979., 1983., 1987.; ruski prijevod Alma-Ata 1989.), kao i urednica i suautorica monografije *Grašak* (Beograd 1984.) te udžbenika *Proizvodnja povrtnog sjemena* (Zagreb 1993.).

Sveučilišni udžbenik *Povrćarstvo* (Čakovec 2002., 2004., 2016.) je uredila i napisala sa skupinom mlađih suradnika. To je kapitalno djelo povrćarske znanosti i struke pisano za studente i agronome koji žele više znati o uzgoju povrća. U njemu su detaljno opisane sve gospodarske, morfološke i tehnološke značajke više od sedamdeset kultura povrća sistematski poredanih po biljnim porodicama. Posebice je značajno što su u tom djelu korišteni podaci iz njemačkih, američkih i talijanskih udžbenika te iz velikog broja članaka stranih znanstvenih časopisa. U knjizi je citirano više od sto radova iz znanstvene grane *Povrćarstvo* i srodnih znanstvenih grana domaćih istraživača, pretežito s Agronomskog fakulteta u Zagrebu te iz Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu i Instituta za poljoprivredu i turizam u Poreču.

Napisala je poglavlja u knjigama *Poljoprivredni savjetnik* (Zagreb 1985.), *Hrana i razvoj* (Beograd 1987.) i *Croatian Food* (Zagreb 1995.). Od 1978. do 1985. za potrebe poslijediplomskog studija napisala je nekoliko skripata *Novija istraživanja o uzgoju: šparge, rajčice, paprike, patlidžana, krastavaca, slanutka*.

Suautorica je dviju sorti povrća: graha zrnaša 'Kutjevački rani' (1981.) i kupusa 'Vranski 12' (1997.). Bila je dugogodišnja predsjednica Potkomisije za priznavanje sorti povrća pri Saveznoj komisiji za priznavanje sorti poljoprivrednog bilja (Beograd). Bila je članica *International Society of Horticultural Science* i *American Society of Horticultural Science*.

Profesorica Lešić govorila je engleski i njemački jezik, a služila se francuskim, talijanskim, ruskim, bugarskim. Svoju odanost prema društvu i glazbi pokazivala je i plesom u Studentskom kulturno-umjetničkom društvu „Ivan Goran Kovačić“.

Ružica Lešić, tiha i nenametljiva, uvijek je bila spremna za pomoć mlađim kolegama. Odlaskom u mirovinu bila je vrlo aktivna. Kako nije imala vlastitu obitelj, dolazila je gotovo svako jutro u naš Zavod. U tom je razdoblju napisala veliki broj radova. Svima nama u zavodskim je časopisima pronazila članke za naše magistarske i doktorske radove. Za svoje zadnje godine odabrala je boravak u domu umirovljenika u blizini Fakulteta. Tako je mogla prošetati na božićni domjenak u svoj Zavod, u svoj vrt. Uživala je u društvu nas mlađih.

Draga Ružo, kako Vas je zvala majka, ostaje nam svima u sjećanju Vaša dobrotu. Počivala u miru.

Prof. dr. sc. Josip Borošić